



Pootgoedteelt door de ogen van een jongere

“Vorig jaar vermeerderden we voor het laatst Bintje”

Misschien wel het belangrijkste wat ik bijleerde tijdens mijn gesprek met Jasper Igodt uit Watou is dat door het wegvallen van Bintje de inkomenszekerheid van pootgoedteelt is verminderd. “Bij Bintje speelde de vrije markt. Dat betekende dat de prijs van het pootgoed steeg, wanneer de opbrengst laag was.” Maar niet dat dit Jasper doet terugverlangen naar die tijden.

Patrick Dieleman

Jasper is 33. Zijn echtgenote Veerle gaat uit werken en verzorgt de varkens. Hij baat samen met zijn ouders, Marc en Martine, een akkerbouwbedrijf uit. Op een (ruime) boogscheut van zijn bedrijf worden de St. Bernardus Pater, Prior, Abt en Tripel gebrouwen. Er zijn twee bedrijfszetels. Bij Jasper worden de pootaardappelen bewaard. De consumptieaardappelen gaan naar het bedrijf van zijn ouders zodat niet alleen de bewaarloodsen maar ook alle apparatuur apart blijft. Het teeltplan bevat naast wintertarwe, wintergerst, pootgoed en consumptieaardappelen ook groenten: wortelen, erwten, bonen, spruiten en uien. De spruitenteelt maakt dat er geen suikerbieten meer geteeld worden. Dat we bij Jasper terechtwamen heeft te maken met het feit dat hij bestuurslid is van de provinciale vakgroep Akkerbouw. Hij is ook actief in de werkgroep akkerbouw van Groene Kring.

Pootgoedteelt

“Het was al mijn vader, die zo’n dertig jaar geleden begon met pootgoed”, reageert Jasper op de vraag of hij daarmee gestart is. “Tot 2015 was dat uitsluitend

Bintje. In 2016 zijn we beginnen telen voor Agrico.” De rassen zijn nu Fontane, Première, Amora, Sinora en Markies. “Vorig jaar hebben we voor het laatst Bintje vermeerderd. Ik verwacht wel dat er een markt zal blijven voor Bintje. Ik hoor dat er vandaag om gevochten wordt, omdat er zo weinig zijn. Er zal altijd wel een markt blijven voor schilbedrijven en frituren. Maar als het slecht gaat, riskeer je te blijven zitten met je over- en ondermaten. Bij de rassen die exclusief geteeld worden voor Agrico nemen zij alles af. Door proefrooiingen en maatsorteringen weten ze perfect wat ze zullen kunnen verkopen.” Het geteelde ras blijkt geen grote invloed te hebben op de teelthandelingen. “Sommige rassen zijn wel gevoeliger voor virussen, maar qua gewasbescherming maak ik geen verschil tussen de rassen. Ik geef wel iets meer stikstof aan late rassen. De grootste uitdaging is het virusvrij houden van het gewas. Dat is moeilijker geworden wegens het wegvallen van basismiddelen.” Jasper verwijst naar Actara, een neonicotinoïde, dat als granulaat werd meegegeven bij het poten. Het zorgde voor een basisbescherming van een vijftal weken.

Ook Plenum werd veel toegepast in de pootgoedteelt. Jasper moet nu rekenen op Teppeki en verder op pyrethroiden zoals Sumi-Alpha, Decis en Sherpa in combinatie met olie. Plaagbestrijding is zoals bij de consumptieteelt. Alternaria is zo goed als niet aan de orde, tenzij bijvoorbeeld bij Markies, dat wat gevoelig is. Het mindere belang van alternaria is uiteraard een gevolg van het feit dat al eind juli/begin augustus wordt gestart met loofddoding. Daartoe gaan ze eerst loofklappen, nadien volgt een behandeling met Spotlight. Vormen bacteriën een probleem? Jasper bevestigt dat dit een voortdurend aandachtspunt is. “Je moet gezond vertrekken. Verder is het belangrijk om de bodemstructuur in orde te houden. Natte jaren zijn bacteriejaren, droge jaren zijn virusjaren. “De eerste resultaten van de staalnames zijn binnen. “Die vallen tot nu toe mee, maar het is elk jaar bang afwachten. Met een afgekeurde partij kan je niets meer doen.”

Behalve de gewasbescherming is ook het vinden van grond elk jaar een uitdaging. “De globodera-analyses moeten goed zijn. Als je telkens op dezelfde percelen kan ronddraaien stelt zich dat minder.” Jasper werkt samen met enkele landbouwers waarvan hij grond kan gebruiken, wat hem toch iets meer zicht geeft op de geschiedenis van elk perceel.

Bewaring

Wat bewaring betreft, wordt er niet aan kiemremming gedaan. Het komt er vooral op aan om de loods koel te houden. Daarom zijn de verschillende



© PATRICK DIELEMAN

compartimenten uitgerust met mechanische koeling. De eerste maanden houden ze de partijen rond de 8 °C. “Je mag de temperatuur maar verlagen na het sorteren. Doordat wij tot half januari spruiten moeten sorteren, komen we daar pas laat aan toe. Na het sorteren koelen we verder in tot 3-4 °C. Kiemplustige rassen bewaren we iets koeler.”

Het wegvallen van CIPC heeft voor het pootgoed dus weinig gevolgen, maar dat is anders met de consumptieaard-appelen. Nadat ze op het bedrijf van Jaspers ouders twee jaar geleden de bewaarloods vernieuwden, waren ze daar het eerste jaar gestart met 1,4-Sight en Biox-M, met goede resultaten. “Ik ben overtuigd van het belang van Fazor. Vorig jaar had de Fazor optimaal gewerkt, en moesten we pas vanaf maart behandelen. We hebben toen wegens de prijs gekozen voor Argos. We

hoefden ze maar twee maanden meer stil te houden. In deze bewaarperiode overwegen we om Restrain toe te passen, omdat het nog goedkoper uitkomt.”

Economie

“Er zijn jaren dat we meer overhouden aan onze consumptieteelt dan aan ons pootgoed”, stelt Jasper onomwonden. Hij wijst op de vele extra kosten die pootgoedteelt met zich meebrengt, behalve virusbestrijding vooral de vele keuringen en testen. “Die kosten verhogen steeds, er is niets dat afslaat. Het is voor ons een nadeel dat de nieuwe rassen tegen een vaste prijs verkocht worden. Fontane wordt bijvoorbeeld al jaren aan 50 tot 55 euro verkocht aan de telers. Bij pootgoed van Bintje, dat vrij verkocht wordt, stijgen de prijzen wanneer de oogst tegenvalt en compenseert dat deels het inkomen. Dat gebeurt niet bij de nieuwe rassen.”

Hoevepootgoed vindt Jasper een pijnpunt. “Er zijn heel wat consumptietelers die zelf hun pootgoed telen. Wij moeten daar dan tegen concurreren. Wij moeten stalen laten nemen voor globodera en moeten bruin- en ringrottesten doen. Later volgen virusanalyses en opnieuw een bruin- en ringrottest na de oogst. We hebben het hele jaar een keurder die meekijkt. We hebben heel veel controles, en dat is veel minder bij hen. Dan wordt er beweerd dat het pootgoed te duur is, maar als je alle kosten rekent is het duidelijk dat we met een ongelijk speelveld zitten.” ■

“Er zijn jaren dat we meer overhouden aan onze consumptieteelt dan aan ons pootgoed.”